

Godišnje ICOHTEC-ovo okupljanje tradicionalno je otvoreno *Melvin Kranzberg* predavanjem koje je ove godine pod nazivom *The History of Technology and the European Unity* održao ugledni profesor emeritus Alexandre Herlea s Université de Technologie Belfort-Montbéliarda iz Francuske. Prikazom razvoja znanstvene discipline povijesti tehnologije od njenog nastanka do danas, pojašnjena je ovisnost tehnologije o europskom evolucijskom, kulturnom i duhovnom kontekstu. U ukupno 49 sekcija tijekom četiri dana trajanja simpozija, prezentirano je 155 radova, a u zborniku simpozija objavljena su 52 rada od kojih je jedan iz Hrvatske. Baveći se, uglavnom, tranzicijskim razdobljima na području tehnike i tehnologije zapada u 20. stoljeću, ostavljen je prostor istraživanjima iz ranijih razdoblja – srednjeg vijeka, renesanse, industrijske revolucije, informacijske revolucije i biotehnoške revolucije. Isto tako, intenzivna razdoblja tehnološkog napretka (npr. *Computers and the Second Industrial Revolution 1945-1970*, *Economic and Social Consequences of Automatisation*, *Technology of Research: Digitalization, Dissemination and Popularization of Technical Knowledge*, *Imagining Technological and Scientific Progress...*) bila su podjednako zastupljena kao i radovi iz razdoblja stagnacije i krize (npr. *The Dark Side of Technology: Technology and Illness since the Nineteenth Century – Technological Hazards, Impact of Mentality on Wellbeing...*).

U sklopu Simpozija 31. srpnja 2014. održan je Okrugli stol pod nazivom *Trends in Technological Education in Eastern Europe Countries* na kojem su razmijenjena iskustva iz područja svemirskog raketnog inženjeringa, međuodnosa znanosti i tehnologije Poljske i Sovjetskog Saveza krajem 1980-ih, kao i suvremeni trendovi u razvoju tehnološke edukacije u Rumunjskoj. Narednog dana na okruglom stolu *Book and Article Prizes* dodijeljena je nagrada Donni J. Drucker za rad *Keying Desire: Alfred Kinsey's Use of Punched Card Machines for Seks Research* koji je objavljen u časopisu *Journal of the History of Sexuality* u siječnju 2013. Također je nagrađena Dora Vargha za disertaciju *Iron Curtain, Iron Lungs: Governing polio in Cold War Hungary, 1952-1963* obranjena na Rutgers Sveučilištu 2013.

Izvrstan odabir domaćina *Transilvania* Sveučilišta u Braşovu opravdao je sva očekivanja o organizaciji simpozija u zemlji bogate tehnološke prošlosti koja je svijetu podarila istraživače poput Štefana Odobleja, Anghela Salignya ili Henrija Coanda. ICOHTEC je ostao vjeran svojoj prvotnoj namjeni – stvaranja inspirativne međunarodne radne platforme koja okuplja znanstvenike iz različitih područja u svrhu promoviranja i razvoja povijesti tehnologije. Povijest tehnologije nije izgubila na aktualnosti još od razdoblja hladnog rata proširivši saznanja multikulturnim i multidisciplinarnim pristupom.

Marija BENIĆ PENA

EKOHISTORIJSKA RADIONICA U POŽEGI

U organizaciji Povijesnog društva Požega i Gradske knjižnice Požega, 15. srpnja 2014. godine, provedena je ekohistorijska radionica na potezu od Gradske knjižnice do brijega Sokolovca. Naziv ove ekohistorijske radionice glasi: »Od Gradske knjižnice do Sokolovca – radionica povijesti okoliša«, a voditelji su bili povjesničar i arheolog Goran Đurđević te mr. sc. Juraj Zelić, inače poznati publicist i diplomirani inženjer šumarstva.

Nakon uvodnog razmatranja na temu povijesti okoliša, sudionici su krenuli od Gradske knjižnice Požega prema Trgu i dalje prema Kalvariji. Na ovom prostoru su fotografirali zanimljivije detalje, a nakon toga uslijedila je analiza fotografija uz objašnjenje termina okoliš, prostor, priroda te kratko izlaganje o povijesti okoliša. Tijekom svoga izlaganja, Goran Đurđević upoznao je sudionike s ekohistorijom kroz tri temeljna problema, a to su: utjecaj okoliša na povijest čovjeka, promjene u okolišu koje su uzrokovane djelovanjem ljudi te razvoj ljudskoga mišljenja o okolišu. Uspinjanjem prema Sokolovcu sudionici su svojim mobitelima i fotoaparatima bilježili dva ekstrema: divljinu (nedirnutu prirodu) te intervencije u krajolik. Juraj Zelić uputio je sudionike na najvažnije biljne i životinjske vrste na Požeškoj gori.

Nakon dolaska na Sokolovac uslijedila je analiza fotografija na zadanu temu te razgovor o današnjem okolišu uz razmišljanja o ljudskoj interakciji s okolišem u sadašnjosti i prošlosti. Budući da se radi

o vidikovcu, uočeni su različiti aspekti interakcije s okolišem. Predstavljena je i najvažnija literatura o ekohistoriji na hrvatskom jeziku poput knjige J. Donalda Hughesa *Što je povijest okoliša?* (2011.) te poznate knjige *Globalna povijest okoliša* (2010.) autora Iana G. Simmonsa. Temeljni cilj ove radionice je uočavanje promjene u okolišu u sadašnjosti te promišljati o okolišu u prošlosti uz najvažnije primjere iz hrvatske i svjetske povijesti.

Zanimljivo je spomenuti i kišu koja je padala kao okolišni čimbenik, ali nije spriječila prisutne da do kraja sudjeluju u ovoj zanimljivoj ekohistorijskoj radionici.

»Od Gradske knjižnice do Sokolovca – radionica povijesti okoliša« je prva ekohistorijska radionica u Požegi. Sudionici su pažljivo pratili i aktivno sudjelovali u radu ove ekohistorijske radionice. Tijekom ključnog dijela, sudionici su voditeljima postavili niz pitanja koja se odnose na razmatrane ekohistorijske probleme, a ponajviše o intervencijama ljudi u okoliš tijekom starog i srednjeg vijeka, te u doba osmanske vladavine na području Požeške kotline. Naime, godine 1688. godine poznati franjevac Luka Ibrišimović Sokol je, sa svojim ustanicima, pobijedio osmanske vojnike u bitci na Sokolovcu, pa su sudionici ekohistorijske radionice postavljali najviše pitanja koja se odnose na okolišne aspekte tijekom osmanske vlasti.

Voditelji su najavili i nove susrete na temu ekohistorije, a Povijesno društvo Požega je, u skladu sa svojim planom i programom za 2014. godinu, najavilo i kružok o ekohistoriji s namjerom da se što više ljudi upozna s ovim važnim i manje poznatim pristupom u povijesnoj znanosti.

Sudionici ekohistorijske radionice o kojoj govori ovaj tekst bili su: Bruno Kukić, Gordana Malbašić, Mario Nikolić, Danijela i Zdenko Oroz, Snježana Poljak, Kristina Rupert i Vinko Tadić.

Vinko TADIĆ

MEĐUNARODNI ZNAJSTVENI SKUP *ISTARSKO GOSPODARSTVO JUČER I SUTRA*, PAZIN–PULA, 22. I 23. STUDENOG 2013.

U organizaciji Državnog arhiva u Pazinu i suorganizaciji Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i Sveučilišta Ca' Foscari iz Venecije 22. i 23. studenog 2014. pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske, Župana Istarske županije i drugih suradničkih institucija organiziran je međunarodni znanstveni skup *Istarsko gospodarstvo jučer i sutra*. Dvodnevni je skup održan u Pazinu i Puli, a glavni je cilj bio izlaganjima i promišljanjima iznesenim na Skupu stvoriti svojevrsnu podlogu za razmatranje povijesnog nasljeđa i razvijanja mogućnosti u suvremenom gospodarskom razvoju Istre.

Svečanom otvorenju Skupa večer ranije, 21. studenog 2013., u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula prethodilo je otvorenje izložbe prigodne tematike *Gospodarstvo Pule od sredine 19. Stoljeća do Prvoga svjetskog rata – iz fundusa Gradske knjižnice i čitaonice Pula*.

Dana 22. studenog 2013. nakon registracije uzvanika i podjele promotivnih i priručnih materijala izlagačima i sudionicima, u Velikoj dvorani Državnog arhiva u Pazinu započeli su pozdravni govori visokih i uvažanih uzvanika, većinom iz redova Počasnog, Programskog i Organizacijskog odbora Skupa. Cjelokupni je program otvorenja Skupa simultano preveden na engleski i talijanski jezik. Nakon pozdravnih govora, uslijedila su dva uvodna predavanja: Soumitre Sharpe *Društvo, civilizacija, ekonomija, regionalne i lokalne zajednice* te Roberta Matijašića *Historia est magistra vitae ili kako može povijest istarskog gospodarstva biti korisna za budući razvoj?* Navedenim je aktivnostima otvoren Skup te se potom počelo s radnim dijelom, tj. izlaganjima koja su održavana u paralelnim sesijama u učionicama Pazinskog kolegija. Zbog iznimno velikog broja prijava svaki je izlagač imao na raspolaganju 10 minuta za svoje izlaganje. Ukupno je bilo tri tematski podijeljene paralelne sesije: *Integracije, institucijska podrška, gospodarska infrastruktura; Ekonomika i društvo – politika, crkva, pravo* te *Lokalni i regionalni razvoj jučer i sutra*.

Dalje u tekstu donosimo popis prijavljenih referenata i naslove njihovih izlaganja poredanih po sesijama.

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen X. / Broj 10
Zagreb - Samobor 2014.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hožjan (Maribor, Slovenija), Halil Inalcik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2014.

Adresa uredništva / Mailing address:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Idrija prema Valvasorovoj Topografiji Kranjske iz 1679.

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA